

Malle hakkas koera hüüdma **"Pa-ti, aee-ae, aee-ae. Pa-ti, aee-ae, aee-ae"**. Kuid koera ei tulnud. Tüdruk hüüdis edasi **"Pa-ti, uii-uu, uii-uu. Pa-ti, uii-uu, uii-uu"**.

Koera ei tulnud ikkagi kohale. Malle ohkas suurest kurvastusest mitu korda **ohh, ohh**. Siis mõtles Malle, mida küll teha. Mõeldes ümises ta vaikselt **"mmmm"**. Et mõni hea mõte pähe tuleks, ümises ta veel **"mmmm"**. Ümismine aitas Malle mõelda. Talle tuligi hea mõte. Kui valju häälega hüüdmine koera kohale ei toonud, siis ehk aitab vaikselt kutsumine. Tüdruk sosistas **"aaaa", "ääää", "aaaa", "ääää"** (sosinhäälega).

Järsku seisiski Pati Malle kõrval. Nüüd Malle rõõmustas. Ometi saab magusaid pirukaid küpsetama hakata. Sõbrad läksidki koos kööki. Pati kihutas kööki sellise müdinaga, justkui oleks ta hobune. Tema käpakesed tegid **klak-klok, klak-klok**.

Köögis hakkasid sõbrad kaussi otsima, et sinna taigen segada. Malle otsis kaussi nõnda, et kapiuksed kolisesid **koll-koll, poll-poll, koll-koll, poll-poll**. Koerake aga hüppas sahtli ees, et seda lahti saada **ti-ti-ta, ti-ti-ta**. Ta proovis kõrgemale hüpata **põnn-põnn-põnn, põnn-põnn-põnn**. Lõpuks leidis Malle sahtlist kausi. Kõgepealt lõi Pati kaussi munad **tänna-pänna, tänna-pänna**. Siis valas Malle kaussi suhkru **silla-salla, silla-salla**. Edasi valas Pati kaussi piima **sulla-lulla, sulla-lulla**. Kõige lõpuks pani Malle sinna veidi pärmi ja hakkas seejärel taigent segama **tilla-tolla, tilla-tolla**.

Nüüd hakkasid sõbrad taigent lapikuks rullima **nänn-nänn-nänn, nänn-nänn-nänn**. Laiaks rullitud taigen aga pandi ahju küpsema. Kui taigen oli valmis küpsenud hõikas Malle oma sõpra mesilast, et see piruka peale mett tooks. Mesilane lendaski meega kohale **žžž**. Lõpuks saidki sõbrad pirukat sööma hakata **mats-mats-mats**. Küll nüüd oli Pati ja Malle tuju hea. Nii magusad pirukad olid.

Lapsed kordavad tumedalt trükitud häälightsusi juhendaja eeskujul mitu korda.

Klak-klok - naerusuuga imetakse keel suulae külge ja lastakse seejärel plaksuga lahti.

Žžž- naerusuuga "mesilasehääli", keel ülemiste hammaste taga. Õhk puhutakse üle keeletipu koos häälega välja.

Malle ja Pati seenelkäik

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on eelkõige mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **S häälik** olemas ning harjutatakse S hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: Laps harjutab S hääliku hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Ühes väikeses majakeses elas pisike tüdruk. Tema nimi oli Malle. Mallega koos elas koerake. Koerakese nimi oli Pati. Malle ja Pati olid suured sõbrad. Ühel suveõhtul otsustasid Malle ja Pati koos seelele minna.

Enne, kui sõbrad said seelele minna, oli neil tarvis korvi, kuhu seeni korjata. Pati otsis korvi toast. Talle tuli meelde, et oli korvi voodi all näinud. Voodi all oli hirmus tolmune. Koerake puhus tolmu voodi alt vähemaks. Ikka oli voodi all nii tolmune, et koer ei näinud midagi. Pati vilistas, et Malle talle appi tuleks. Malle tuligi Patile appi. Nii suurt tolmu hunnikut nähes imestas Malle kõvasti **"oi-oi-oi, oi-oi-oi"**. Malle sai korvi siiski voodi alt kätte ja sõbrad saidki seelele minna.

Metsas korjasid Malle ja Pati usinalt seeni. Järsku kuulis Pati kivi all siset **"ss-ss, ss-ss"**. Kes see küll sisiseb nii **"ss-ss, ss-ss"**, imestas Malle. Kivi alt roomas välja rästik. Rästik ütles **"ssss"**. "Kes sa oled?", küsis Malle. "Mina olen uss", vastas rästik. Meie sind ei sega, meie otsime seeni", ütles Pati. Rästik hakkaski kivi alla tagasi roomama. Ta roomas vaikselt sisisedes **uu-ss, aa-ss, uu-ss, aa-ss**. Nüüd said sõbrad seeni edasi korjata.

Lõpuks oli korv seeni päris täis. Malle ja Pati hakkasid koju minema. Nende kummikud sahisid sambla sees vaikselt **ii-ss, ää-ss, ii-ss, ää-ss**. Järsku hakkas vihma sadama **s-illa, s-oll, s-illa, s-olla**. Siis muutus vihma sadu tugevamaks **ss-ill, ss-all, ss-ill, ss-all**. Vihmasadu muutus veelgi tugevamaks **ss-ihh, ss-ahh, ss-ihh, ss-ahh**. Sõbrad jooksid läbi vihma ruttu kodu poole **ss-ipa, ss-apa, ss-ipa, ss-apa**.

Kui Pati ja Malle koju jõudsid, olid nad päris märjad. Ruttu panid nad märjad riided kuivama. Malle kuulis, kuidas vesi tilkus riietelt põrandale **ss-ipp, ss-app, ss-ipp, ss-app**. Pati tõi vannitoast kausi ja pani selle riiete alla. Nüüd tilkus vesi kaussi **poss-päss, poss-päss**.

Malle läks kööki ja hakkas õhtusöögiks seeni praadima. Seened särisesid pannil **ss-ill(rr) – ss-äll(rr)**. Küll praetud seened maitsesid sõpradele hästi.

Lapsed kordavad kõiki häälightsusi mitu korda.

Oi-oi - naerune suu ja torutav suu vaheldumisi.

Vilistamine- kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

Puhumine - kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

S hääliku hääldamisel jälgige, et lapse hambad oleksid koos ning keel ei tuleks hammaste vahele.

ss-ill(rr)- kui lastel on R häälik olemas võib L hääliku asemel seda kasutada.

Malle on haige

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **K häälik** olemas ning harjutatakse K hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: laps hääldab pehme suulae liikuvust parandavaid silbiridu (ohh, ahh, hobuse kabjaplagina hääli, sihh, sahh), laps harjutab K hääliku hääldamist kinnises ja lahtises silbis.

Ühel hommikul tundis Malle end halvasti. Tal oli päris paha olla. Malle ohkas raskelt **"ohh, ohh"** (pehme suulae liikuvuse parandamine, K hääliku eelharjutus). Tüdruk tundis, kuidas kurgus kipitab. Ta ohkas jälle **"ohh-ahh, ohh-ahh"**. Siis tabas Mallet kõva aevastus **"atsihh-atsihh"**. Nüüd tahtis tüdruk juua. Ta püüdis koera hüüda, kuid suutis vaid kõhida **"köhh-köhh"**. Õnneks koer kuulis Mallet ja jooksis suure müdinaga tüdruku juurde **klak-klok, klak-klok**.

Malle palus koeral juua. Koer jooksis kiiresti kööki teed tooma **sihh-sahh, sihh-sahh**. Ta kõndis teega ettevaatlikult tagasi, et see maha ei loksuks. Pati ähkis suurest pingutusest **"ähh-puhh, ähh-puhh"**.

Malle tahtis soeja teed jooma hakata, kuid teda tabas jälle kogu kõhale **"köhh köhh köhh köhh"**. Kui tüdrukul natuke parem hakkas, võttis ta lonksu teed

Malle hakkas koera hüüdma **“Pa-ti, aee-ae, aee-ae. Pa-ti, aee-ae, aee-ae”**. Kuid koera ei tulnud. Tüdruk hüüdis edasi **“Pa-ti, uii-uu, uii-uu. Pa-ti, uii-uu, uii-uu”**.

Koera ei tulnud ikkagi kohale. Malle ohkas suurest kurvastusest mitu korda **ohh, ohh**. Siis mõtles Malle, mida küll teha. Mõeldes ümises ta vaikselt **“mmmm”**. Et mõni hea mõte pähe tuleks, ümises ta veel **“mmmm”**. Ümismine aitas Malle mõelda. Talle tuligi hea mõte. Kui valju häälega hüüdmine koera kohale ei toonud, siis ehk aitab vaikselt kutsumine. Tüdruk sosistas **“aaaa”, “ääää”, “aaaa”, “ääää”** (sosinhäälega).

Järsku seisiski Pati Malle kõrval. Nüüd Malle rõõmustas. Ometi saab magusaid pirukaid küpsetama hakata. Sõbrad läksidki koos kööki. Pati kihutas kööki sellise müdinaga, justkui oleks ta hobune. Tema käpakesed tegid **klak-klok, klak-klok**.

Köögis hakkasid sõbrad kaussi otsima, et sinna taigen segada. Malle otsis kaussi nõnda, et kapiuksed kolisesid **koll-koll, poll-poll, koll-koll, poll-poll**. Koerake aga hüppas sahtli ees, et seda lahti saada **ti-ti-ta, ti-ti-ta**. Ta proovis kõrgemale hüpata **põnn-põnn-põnn, põnn-põnn-põnn**. Lõpuks leidis Malle sahtlist kausi. Kõgepealt lõi Pati kaussi munad **tänna-pänna, tänna-pänna**. Siis valas Malle kaussi suhkrut **silla-salla, silla-salla**. Edasi valas Pati kaussi piima **sulla-lulla, sulla-lulla**. Kõige lõpuks pani Malle sinna veidi pärmi ja hakkas seejärel taigent segama **tilla-tolla, tilla-tolla**.

Nüüd hakkasid sõbrad taigent lapikuks rullima **nänn-nänn-nänn, nänn-nänn-nänn**. Laiaks rullitud taigen aga pandi ahju küpsema. Kui taigen oli valmis küpsenud hõikas Malle oma sõpra mesilast, et see piruka peale mett tooks. Mesilane lendaski meega kohale **žžž**. Lõpuks saidki sõbrad pirukat sööma hakata **mats-mats-mats**. Küll nüüd oli Pati ja Malle tuju hea. Nii magusad pirukad olid.

Lapsed kordavad tumedalt trükitud häälightsusi juhendaja eeskujul mitu korda.

Klak-klok - naerusuuga imetakse keel suulae külge ja lastakse seejärel plaksuga lahti.

Žžž- naerusuuga “mesilasehääli”, keel ülemiste hammaste taga. Õhk puhutakse üle keeletipu koos häälega välja.

Malle ja Pati seenelkäik

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on eelkõige mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **S häälik** olemas ning harjutatakse S hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: Laps harjutab S hääliku hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Ühes väikeses majakeses elas pisike tüdruk. Tema nimi oli Malle. Mallega koos elas koerake. Koerakese nimi oli Pati. Malle ja Pati olid suured sõbrad. Ühel suveõhtul otsustasid Malle ja Pati koos seelele minna.

Enne, kui sõbrad said seelele minna, oli neil tarvis korvi, kuhu seeni korjata. Pati otsis korvi toast. Talle tuli meelde, et oli korvi voodi all näinud. Voodi all oli hirmus tolmune. Koerake puhus tolmu voodi alt vähemaks. Ikka oli voodi all nii tolmune, et koer ei näinud midagi. Pati vilistas, et Malle talle appi tuleks. Malle tuligi Patile appi. Nii suurt tolmu hunnikut nähes imestas Malle kõvasti **“oi-oi-oi, oi-oi-oi”**. Malle sai korvi siiski voodi alt kätte ja sõbrad saidki seelele minna.

Metsas korjasid Malle ja Pati usinalt seeni. Järsku kuulis Pati kivi all siset **“ss-ss, ss-ss”**. Kes see küll sisiseb nii **“ss-ss, ss-ss”**, imestas Malle. Kivi alt roomas välja rästik. Rästik ütles **“ssss”**. “Kes sa oled?”, küsis Malle. “Mina olen uss”, vastas rästik. Meie sind ei sega, meie otsime seeni”, ütles Pati. Rästik hakkaski kivi alla tagasi roomama. Ta roomas vaikselt sisesedes **uu-ss, aa-ss, uu-ss, aa-ss**. Nüüd said sõbrad seeni edasi korjata.

Lõpuks oli korv seeni päris täis. Malle ja Pati hakkasid koju minema. Nende kummikud sahisid sambla sees vaikselt **ii-ss, ää-ss, ii-ss, ää-ss**. Järsku hakkas vihma sadama **s-illa, s-oll, s-illa, s-olla**. Siis muutus vihma sadu tugevamaks **ss-ill, ss-all, ss-ill, ss-all**. Vihmasadu muutus veelgi tugevamaks **ss-ihh, ss-ahh, ss-ihh, ss-ahh**. Sõbrad jooksid läbi vihma ruttu kodu poole **ss-ipa, ss-apa, ss-ipa, ss-apa**.

Kui Pati ja Malle koju jõudsid, olid nad päris märjad. Ruttu panid nad märjad riided kuivama. Malle kuulis, kuidas vesi tilkus riietelt põrandale **ss-ipp, ss-app, ss-ipp, ss-app**. Pati tõi vannitoast kausi ja pani selle riiete alla. Nüüd tilkus vesi kaussi **poss-päss, poss-päss**.

Malle läks kööki ja hakkas õhtusöögiks seeni praadima. Seened särisesid pannil **ss-ill(rr) – ss-äll(rr)**. Küll praetud seened maitsesid sõpradele hästi.

Lapsed kordavad kõiki häälightsusi mitu korda.

Oi-oi - naerune suu ja torutav suu vaheldumisi.

Vilistamine- kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

Puhumine - kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

S hääliku hääldamisel jälgige, et lapse hambad oleksid koos ning keel ei tuleks hammaste vahele.

ss-ill(rr)- kui lastel on R häälik olemas võib L hääliku asemel seda kasutada.

Malle on haige

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **K häälik** olemas ning harjutatakse K hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: laps hääldab pehme suulae liikuvust parandavaid silbiridu (ohh, ahh, hobuse kabjaplagina hääli, sihh, sahh), laps harjutab K hääliku hääldamist kinnises ja lahtises silbis.

Ühel hommikul tundis Malle end halvasti. Tal oli päris paha olla. Malle ohkas raskelt **“ohh, ohh”** (pehme suulae liikuvuse parandamine, K hääliku eelharjutus). Tüdruk tundis, kuidas kurgus kipitab. Ta ohkas jälle **“ohh-ahh, ohh-ahh”**. Siis tabas Mallet kõva aevastus **“atsihh-atsihh”**. Nüüd tahtis tüdruk juua. Ta püüdis koera hüüda, kuid suutis vaid kõhida **“köhh-köhh”**. Õnneks koer kuulis Mallet ja jooksis suure müdinaga tüdruku juurde **klak-klok, klak-klok**.

Malle palus koeral juua. Koer jooksis kiiresti kööki teed tooma **sihh-sahh, sihh-sahh**. Ta kõndis teega ettevaatlikult tagasi, et see maha ei loksuks. Pati ähkis suurest pingutusest **“ähh-puhh, ähh-puhh”**.

Malle tahtis soeja teed jooma hakata, kuid teda tabas jälle kogu kõhale **“köhh köhh köhh köhh”**. Kui tüdrukul natuke parem hakkas, võttis ta lonksu teed

Malle hakkas koera hüüdma **"Pa-ti, aee-ae, aee-ae. Pa-ti, aee-ae, aee-ae"**. Kuid koera ei tulnud. Tüdruk hüüdis edasi **"Pa-ti, uii-uu, uii-uu. Pa-ti, uii-uu, uii-uu"**.

Koera ei tulnud ikkagi kohale. Malle ohkas suurest kurvastusest mitu korda **ohh, ohh**. Siis mõtles Malle, mida küll teha. Mõeldes ümises ta vaikselt **"mmmm"**. Et mõni hea mõte pähe tuleks, ümises ta veel **"mmmm"**. Ümismine aitas Malle mõelda. Talle tuligi hea mõte. Kui valju häälega hüüdmine koera kohale ei toonud, siis ehk aitab vaikselt kutsumine. Tüdruk sosistas **"aaaa", "ääää", "aaaa", "ääää"** (sosinhäälega).

Järsku seisiski Pati Malle kõrval. Nüüd Malle rõõmustas. Ometi saab magusaid pirukaid küpsetama hakata. Sõbrad läksidki koos kööki. Pati kihutas kööki sellise müdinaga, justkui oleks ta hobune. Tema käpakesed tegid **klak-klok, klak-klok**.

Köögis hakkasid sõbrad kaussi otsima, et sinna taigen segada. Malle otsis kaussi nõnda, et kapiuksed kolisesid **koll-koll, poll-poll, koll-koll, poll-poll**. Koerake aga hüppas sahtli ees, et seda lahti saada **ti-ti-ta, ti-ti-ta**. Ta proovis kõrgemale hüpata **põnn-põnn-põnn, põnn-põnn-põnn**. Lõpuks leidis Malle sahtlist kausi. Kõgepealt lõi Pati kaussi munad **tänna-pänna, tänna-pänna**. Siis valas Malle kaussi suhkrut **silla-salla, silla-salla**. Edasi valas Pati kaussi piima **sulla-lulla, sulla-lulla**. Kõige lõpuks pani Malle sinna veidi pärmi ja hakkas seejärel taigent segama **tilla-tolla, tilla-tolla**.

Nüüd hakkasid sõbrad taigent lapikuks rullima **nänn-nänn-nänn, nänn-nänn-nänn**. Laiaks rullitud taigen aga pandi ahju küpsema. Kui taigen oli valmis küpsenud hõikas Malle oma sõpra mesilast, et see piruka peale mett tooks. Mesilane lendaski meega kohale **žžž**. Lõpuks saidki sõbrad pirukat sööma hakata **mats-mats-mats**. Küll nüüd oli Pati ja Malle tuju hea. Nii magusad pirukad olid.

Lapsed kordavad tumedalt trükitud häälightsusi juhendaja eeskujul mitu korda.

Klak-klok - naerusuuga imetakse keel suulae külge ja lastakse seejärel plaksuga lahti.

Žžž- naerusuuga "mesilasehääli", keel ülemiste hammaste taga. Õhk puhutakse üle keeletipu koos häälega välja.

Malle ja Pati seenelkäik

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on eelkõige mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **S häälik** olemas ning harjutatakse S hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: Laps harjutab S hääliku hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Ühes väikeses majakeses elas pisike tüdruk. Tema nimi oli Malle. Mallega koos elas koerake. Koerakese nimi oli Pati. Malle ja Pati olid suured sõbrad. Ühel suveõhtul otsustasid Malle ja Pati koos seelele minna.

Enne, kui sõbrad said seelele minna, oli neil tarvis korvi, kuhu seeni korjata. Pati otsis korvi toast. Talle tuli meelde, et oli korvi voodi all näinud. Voodi all oli hirmus tolmune. Koerake puhus tolmu voodi alt vähemaks. Ikka oli voodi all nii tolmune, et koer ei näinud midagi. Pati vilistas, et Malle talle appi tuleks. Malle tuligi Patile appi. Nii suurt tolmu hunnikut nähes imestas Malle kõvasti **"oi-oi-oi, oi-oi-oi"**. Malle sai korvi siiski voodi alt kätte ja sõbrad saidki seelele minna.

Metsas korjasid Malle ja Pati usinalt seeni. Järsku kuulis Pati kivi all siset **"ss-ss, ss-ss"**. Kes see küll sisiseb nii **"ss-ss, ss-ss"**, imestas Malle. Kivi alt roomas välja rästik. Rästik ütles **"ssss"**. "Kes sa oled?", küsis Malle. "Mina olen uss", vastas rästik. Meie sind ei sega, meie otsime seeni", ütles Pati. Rästik hakkaski kivi alla tagasi roomama. Ta roomas vaikselt sisisedes **uu-ss, aa-ss, uu-ss, aa-ss**. Nüüd said sõbrad seeni edasi korjata.

Lõpuks oli korv seeni päris täis. Malle ja Pati hakkasid koju minema. Nende kummikud sahisid sambla sees vaikselt **ii-ss, ää-ss, ii-ss, ää-ss**. Järsku hakkas vihma sadama **s-illa, s-oll, s-illa, s-olla**. Siis muutus vihma sadu tugevamaks **ss-ill, ss-all, ss-ill, ss-all**. Vihmasadu muutus veelgi tugevamaks **ss-ihh, ss-ahh, ss-ihh, ss-ahh**. Sõbrad jooksid läbi vihma ruttu kodu poole **ss-ipa, ss-apa, ss-ipa, ss-apa**.

Kui Pati ja Malle koju jõudsid, olid nad päris märjad. Ruttu panid nad märjad riided kuivama. Malle kuulis, kuidas vesi tilkus riietelt põrandale **ss-ipp, ss-app, ss-ipp, ss-app**. Pati tõi vannitoast kausi ja pani selle riiete alla. Nüüd tilkus vesi kaussi **poss-päss, poss-päss**.

Malle läks kööki ja hakkas õhtusöögiks seeni praadima. Seened särisesid pannil **ss-ill(rr) – ss-äll(rr)**. Küll praetud seened maitsesid sõpradele hästi.

Lapsed kordavad kõiki häälightsusi mitu korda.

Oi-oi - naerune suu ja torutav suu vaheldumisi.

Vilistamine - kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

Puhumine - kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

S hääliku hääldamisel jälgige, et lapse hambad oleksid koos ning keel ei tuleks hammaste vahele.

ss-ill(rr)- kui lastel on R häälik olemas võib L hääliku asemel seda kasutada.

Malle on haige

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **K häälik** olemas ning harjutatakse K hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: laps hääldab pehme suulae liikuvust parandavaid silbiridu (ohh, ahh, hobuse kabjaplagina hääli, sihh, sahh), laps harjutab K hääliku hääldamist kinnises ja lahtises silbis.

Ühel hommikul tundis Malle end halvasti. Tal oli päris paha olla. Malle ohkas raskelt **"ohh, ohh"** (pehme suulae liikuvuse parandamine, K hääliku eelharjutus). Tüdruk tundis, kuidas kurgus kipitab. Ta ohkas jälle **"ohh-ahh, ohh-ahh"**. Siis tabas Mallet kõva aevastus **"atsihh-atsihh"**. Nüüd tahtis tüdruk juua. Ta püüdis koera hüüda, kuid suutis vaid kõhida **"köhh-köhh"**. Õnneks koer kuulis Mallet ja jooksis suure müdinaga tüdruku juurde **klak-klok, klak-klok**.

Malle palus koeral juua. Koer jooksis kiiresti kööki teed tooma **sihh-sahh, sihh-sahh**. Ta kõndis teega ettevaatlikult tagasi, et see maha ei loksuks. Pati ähkis suurest pingutusest **"ähh-puhh, ähh-puhh"**.

Malle tahtis soe teed jooma hakata, kuid teda tabas jälle kogu kõhale **"köhh köhh köhh köhh"**. Kui tüdrukul natuke parem hakkas, võttis ta lonksu teed

Malle hakkas koera hüüdma **"Pa-ti, aee-ae, aee-ae. Pa-ti, aee-ae, aee-ae"**. Kuid koera ei tulnud. Tüdruk hüüdis edasi **"Pa-ti, uii-uu, uii-uu. Pa-ti, uii-uu, uii-uu"**.

Koera ei tulnud ikkagi kohale. Malle ohkas suurest kurvastusest mitu korda **ohh, ohh**. Siis mõtles Malle, mida küll teha. Mõeldes ümises ta vaikselt **"mmmm"**. Et mõni hea mõte pähe tuleks, ümises ta veel **"mmmm"**. Ümismine aitas Malle mõelda. Talle tuligi hea mõte. Kui valju häälega hüüdmine koera kohale ei toonud, siis ehk aitab vaikselt kutsumine. Tüdruk sosistas **"aaaa", "ääää", "aaaa", "ääää"** (sosinhäälega).

Järsku seisiski Pati Malle kõrval. Nüüd Malle rõõmustas. Ometi saab magusaid pirukaid küpsetama hakata. Sõbrad läksidki koos kööki. Pati kihutas kööki sellise müdinaga, justkui oleks ta hobune. Tema käpakesed tegid **klak-klok, klak-klok**.

Köögis hakkasid sõbrad kaussi otsima, et sinna taigen segada. Malle otsis kaussi nõnda, et kapiuksed kolisesid **koll-koll, poll-poll, koll-koll, poll-poll**. Koerake aga hüppas sahtli ees, et seda lahti saada **ti-ti-ta, ti-ti-ta**. Ta proovis kõrgemale hüpata **põnn-põnn-põnn, põnn-põnn-põnn**. Lõpuks leidis Malle sahtlist kausi. Kõgepealt lõi Pati kaussi munad **tänna-pänna, tänna-pänna**. Siis valas Malle kaussi suhkru **silla-salla, silla-salla**. Edasi valas Pati kaussi piima **sulla-lulla, sulla-lulla**. Kõige lõpuks pani Malle sinna veidi pärmi ja hakkas seejärel taigent segama **tilla-tolla, tilla-tolla**.

Nüüd hakkasid sõbrad taigent lapikuks rullima **nänn-nänn-nänn, nänn-nänn-nänn**. Laiaks rullitud taigen aga pandi ahju küpsema. Kui taigen oli valmis küpsenud hõikas Malle oma sõpra mesilast, et see piruka peale mett tooks. Mesilane lendaski meega kohale **žžž**. Lõpuks saidki sõbrad pirukat sööma hakata **mats-mats-mats**. Küll nüüd oli Pati ja Malle tuju hea. Nii magusad pirukad olid.

Lapsed kordavad tumedalt trükitud häälightsusi juhendaja eeskujul mitu korda.

Klak-klok - naerusuuga imetakse keel suulae külge ja lastakse seejärel plaksuga lahti.

Žžž- naerusuuga "mesilasehääli", keel ülemiste hammaste taga. Õhk puhutakse üle keeletipu koos häälega välja.

Malle ja Pati seenelkäik

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on eelkõige mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **S häälik** olemas ning harjutatakse S hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: Laps harjutab S hääliku hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Ühes väikeses majakeses elas pisike tüdruk. Tema nimi oli Malle. Mallega koos elas koerake. Koerakese nimi oli Pati. Malle ja Pati olid suured sõbrad. Ühel suveõhtul otsustasid Malle ja Pati koos seenele minna.

Enne, kui sõbrad said seenele minna, oli neil tarvis korvi, kuhu seeni korjata. Pati otsis korvi toast. Talle tuli meelde, et oli korvi voodi all näinud. Voodi all oli hirmus tolmune. Koerake puhus tolmu voodi alt vähemaks. Ikka oli voodi all nii tolmune, et koer ei näinud midagi. Pati vilistas, et Malle talle appi tuleks. Malle tuligi Patile appi. Nii suurt tolmu hunnikut nähes imestas Malle kõvasti **"oi-oi-oi, oi-oi-oi"**. Malle sai korvi siiski voodi alt kätte ja sõbrad saidki seenele minna.

Metsas korjasid Malle ja Pati usinalt seeni. Järsku kuulis Pati kivi all siset **"ss-ss, ss-ss"**. Kes see küll sisiseb nii **"ss-ss, ss-ss"**, imestas Malle. Kivi alt roomas välja rästik. Rästik ütles **"ssss"**. "Kes sa oled?", küsis Malle. "Mina olen uss", vastas rästik. Meie sind ei sega, meie otsime seeni", ütles Pati. Rästik hakkaski kivi alla tagasi roomama. Ta roomas vaikselt sisesedes **uu-ss, aa-ss, uu-ss, aa-ss**. Nüüd said sõbrad seeni edasi korjata.

Lõpuks oli korv seeni päris täis. Malle ja Pati hakkasid koju minema. Nende kummikud sahisid sambla sees vaikselt **ii-ss, ää-ss, ii-ss, ää-ss**. Järsku hakkas vihma sadama **s-illa, s-oll, s-illa, s-olla**. Siis muutus vihma sadu tugevamaks **ss-ill, ss-all, ss-ill, ss-all**. Vihmasadu muutus veelgi tugevamaks **ss-ihh, ss-ahh, ss-ihh, ss-ahh**. Sõbrad jooksid läbi vihma ruttu kodu poole **ss-ipa, ss-apa, ss-ipa, ss-apa**.

Kui Pati ja Malle koju jõudsid, olid nad päris märjad. Ruttu panid nad märjad riided kuivama. Malle kuulis, kuidas vesi tilkus riietelt põrandale **ss-ipp, ss-app, ss-ipp, ss-app**. Pati tõi vannitoast kausi ja pani selle riiete alla. Nüüd tilkus vesi kaussi **poss-päss, poss-päss**.

Malle läks kööki ja hakkas õhtusöögiks seeni praadima. Seened särisesid pannil **ss-ill(rr) – ss-äll(rr)**. Küll praetud seened maitsesid sõpradele hästi.

Lapsed kordavad kõiki häälightsusi mitu korda.

Oi-oi - naerune suu ja torutav suu vaheldumisi.

Vilistamine- kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

Puhumine - kitsalt torus huultega, keel vastu alumisi hambaid.

S hääliku hääldamisel jälgige, et lapse hambad oleksid koos ning keel ei tuleks hammaste vahele.

ss-ill(rr)- kui lastel on R häälik olemas võib L hääliku asemel seda kasutada.

Malle on haige

Häälightsuste jutuke

Diana Pabbo

Jutuke on mõeldud kasutamiseks, kui isoleeritult on lapsel **K häälik** olemas ning harjutatakse K hääldamist lahtises ja kinnises silbis.

Eesmärk: laps hääldab pehme suulae liikuvust parandavaid silbiridu (ohh, ahh, hobuse kabjaplagina hääli, sihh, sahh), laps harjutab K hääliku hääldamist kinnises ja lahtises silbis.

Ühel hommikul tundis Malle end halvasti. Tal oli päris paha olla. Malle ohkas raskelt **"ohh, ohh"** (pehme suulae liikuvuse parandamine, K hääliku eelharjutus). Tüdruk tundis, kuidas kurgus kipitab. Ta ohkas jälle **"ohh-ahh, ohh-ahh"**. Siis tabas Mallet kõva aevastus **"atsihh-atsihh"**. Nüüd tahtis tüdruk juua. Ta püüdis koera hüüda, kuid suutis vaid kõhida **"köhh-köhh"**. Õnneks koer kuulis Mallet ja jooksis suure müdinaga tüdruku juurde **klak-klok, klak-klok**.

Malle palus koeral juua. Koer jooksis kiiresti kööki teed tooma **sihh-sahh, sihh-sahh**. Ta kõndis teega ettevaatlikult tagasi, et see maha ei loksuks. Pati ähkis suurest pingutusest **"ähh-puhh, ähh-puhh"**.

Malle tahtis soeja teed jooma hakata, kuid teda tabas jälle kogu kõhale **"köhh köhh köhh köhh"**. Kui tüdrukul natuke parem hakkas, võttis ta lonksu teed